

GRONINGER

ALGEMEEN

VOOR

STAD GRONINGEN

COURANT

DAGBLAD

DE

EN OMMELANDEN.

De KOMMISSIE van ONDERWIJS voor de Provincie Groningen vergadert op Woensdag, den 17 Junij 1835, des morgens te 8 uren precies, in het Provinciehuis, te Groningen, tot het afnemen van Examen. — Die zich dan willen laten Examineren, moeten hunne Geboorteakten en Getuigenschriften van Goed Gedrag, vóór den 7 Junij, franko inzenden bij den Schoolopziener van het Distrikt, waarin zij wonen.

TIL. VAN SWINDEREN,
Secretaris.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

MÜNCHEN den 16 Mei.

(Des avonds te 5 uren.) Voor omtrent een uur geleden werd onze stad door eene vreeselijke uitbarsting in schrik gezet. Het bewesten de stad op bijna een half uur afstands gelegen kruidmagazijn is met allen voorraad van granaten, bommen, congrevische vuurpijlen, en ongeveer 300 vaten buskruid in de lucht gevlogen. Tot in de verst afgelegene gedeelten der stad beeftten de huizen, de kamers werden opgevuld met stof, en door de persing der dampkringslucht sprongen niet slechts de vensterglazen aan stukken en werd het gruis tot in de verste hoeken der vertrekken gedreven, waardoor vele personen meer of min zware wonden bekwamen, maar aan verscheidene gebouwen werden de venster-ramen ingedrukt, deuren van de hengsels losgescheurd, en op straat onderscheidene menschen tegen den grond geworpen. De plaats des onheils geleek bij de ontploffing een losberstende vulkaan; te midden der opstijgende vlammen en rookkolommen zag men steen-massa's, balken, enz., die verre over het omliggende veld geslingerd werden. Terstond daarna rees eene dikke, lichtgele rookwolk uit den puinhoop op, en werd door den wind stadwaarts gedreven, terwijl het springen van granaten en bommen nog eenigen tijd voortduurde. Eindelijk volgde diepe stilte. Naauwelijks had de uitbarsting plaats gehad, of alle naar het tooneel des ongeluks leidende straten waren met eene onafzienbare volksmenigte bedekt, die de uitwerking der ontploffing ging in oogenschouw nemen; van alle kanten galopperden officieren, gendarmes, legerwagens, enz. In een oogenblik des tijds was de geheele heuvelhoogte, op welke het magazijn had gestaan, zoo verre het oog reikte, met menschen digt bezet. Op den geheelen weg derwaarts hadden alle gebouwen in meerdere of mindere mate geleden, de grond lag overdekt met brokken steen, half verbrand houtwerk, kogels, bomscherven, gescheurde kleederen, maar, het ijselijkste van alles, ook met de half verschroeide en vaneen gereten ledematen van zes rampzalige slagtoffers, die tijdens de uitbarsting zich in het magazijn hadden bevonden; een zevende was kort te voren naar den naburigen wachtpost gegaan en bleef alzoo behouden. Volgens zijn zeggen, was nergens een zweem van vuur geweest en moet dus het ongeluk door eene bij toeval ontstane vonk zijn te weeg gebracht. Van het kruidmagazijn is, in den letterlijken zin, geen steen op den anderen gebleven, maar alles is volkomen met den grond gelijk gemaakt.

VAN DEN RIJN den 20 Mei.

Bijzondere brieven uit Berlijn, van den 17den, behelzen het volgende: »Naar men verneemt, zullen de Pruisische troepen, die bestemd zijn, om te Kalisch aan de manoeuvres met de Russische korpsen deel te nemen, in het begin van Augustus derwaarts op marsch gaan. De troepen zullen bestaan: 1) uit een regiment garde te voet, hetwelk zamengesteld zal wezen uit 12 kompagnien van de verschillende regimenten der garde; 2) uit twee regimenten ruitery, bestaande uit 6 eskadrons van de onderscheidene garde-regementen, en uit 2 eskadrons van de regimenten Keizer Nikolaas en Grootvorst Michael; 3) uit twee batterijen artillerie. De troepen zullen, behalve hunne toelagen voor de velddienst, gratificatiën bekomen. Voor den marsch naar Kalisch zijn 3 weken, voor het verblijf aldaar op zijn hoogst 7 dagen, en voor den terugmarsch 3 weken bestemd. De kosten dezer troepenbeweging worden voorloopig op 600,000 thalers geschat, en hebben, naar men zegt, aanleiding gegeven tot vele bedenkingen tegen de geheele zaak, maar dezelve schijnt eenmaal te vast bepaald geweest te zijn, om geheel achterwege gelaten te worden. Het aantal Russische troepen, hetwelk bij Kalisch gewacht wordt, begroot men op 40 à 50,000 man; bovendien spreekt men ook van de komst van 6000 man Oostenrijkers. Om in de huisvesting van zulk eene groote menigte troepen, en ook van de voornaamste personen, die het militaire schouwspel zullen bijwonen, te voorzien, worden nabij Kalisch verscheidene houten gebouwen opgericht, hetgene aan de grondbezitters in de provincie Pruisen een belangrijk vertier hunner houtwaren oplevert. Uit Berlijn zullen de Fransche tooneelspelers en voorts de beste operazangers en tooneeldansers naar Kalisch gezonden worden.»

FRANKFORT den 19 Mei.

Tegen het einde dezer maand ziet men te Dantzig de ontschepping van drie a vierduizend man Russische garden te gemoet, die van daar hunnen marsch naar Kalisch zullen voortzetten. Ook wilde het gerucht, dat de Keizer van Rusland, door de Keizerin vergezeld, insgelijks over Dantzig derwaarts zou komen, waar hij door een' der Pruisische prinses zou worden verwelkomd en na eenige dagen oponthoud zijne reis naar het legerkamp vervolgen.

— Berigten uit Athene, tot den 3 April, melden het volgende: De krooning van Zijne Majesteit zal, naar men verneemt, daar geene der kerken daartoe groot genoeg is, op het plein, ten noorden der stad, waar eerst de residentie zou gevestigd worden, plaats hebben. Er zijn zoodanige inrigtingen gemaakt, dat de plegtigheid geheel in het openbaar volvoerd kan worden, tot groot genoegen van het Grieksche publiek, hetwelk in deze zaak groot belang stelt. — Over de fraaije omstreken van Athene heeft de lente thans al haren luister uitgespreid. Jammer maar, dat zij in dit gewest van zoo korten duur is en thans ook nog door koude winden minder aangenaam wordt gemaakt.

Van den 20sten. Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft den 14 dezer weder audientie verleend, en was dus toen welvarende.

— Te Wurzburg is dezer dagen zekere Apollonia Rottmann in het burger-hospitaal overleden, welke den ouderdom van 117 jaren en 8 maanden bereikt had. Zij was als marketentster bij al de veldtogten van den zevenjarigen oorlog tegenwoordig geweest, en had nog in 1833 aan den wijnroofter in de wijnbergen deel genomen.

— Uit München verneemt men nog eenige verdere bijzonderheden aangaande het springen des kruidmagazijns buiten die stad. Wanneer de grond, waarop München is gebouwd, niet uit zand, maar uit zachtere aardlagen bestond, die de schudding sterker mededeelen, alsdan lag op dit oogenblik een gedeelte der hoofdstad in puin. Niettemin is de schade, aan de naar den kant van het magazijn gekeerde gebouwen, zeer aanmerkelijk: aan de Munt, het Tuighuis, het Koninklijk verblijf, enz. is alleen voor eene waarde van 25,000 fl. en in de geheele stad voor 100,000 fl. aan vensterglas vernield. Men weet thans, dat negen menschen bij deze ramp het leven hebben verloren; ook in de stad werden hier en daar personen door de drukking der lucht ter nedergeworpen of van stelsaatsjes afgerukt. Men heeft thans de gewisheid verkregen, dat het ongeluk niet door eene bij toeval ontstane vonk, maar met voordacht is te weeg gebracht. In de patroontasch van een' der omgekomen artilleristen, genaamd Schmitt, vond men namelijk eenen brief aan zijn' kommandant, in welken hij klaagt over slechte behandeling der onderofficieren jegens hem, en voorts het onzekere soldaten-leven aanvoert als de reden, om zich van kant te maken, en wel door het doen springen van het buskruidmagazijn, welk voornemen hij door het doen vlam vatten van een chemisch zwavelstokje moet hebben ten uitvoer gebracht.

Deze mensch was de zoon van een' onderwijzer uit Gunzburg, in Opper-Zwaben; hij was vroeger student, en als zoodanig werkeloos en traag. Hij ging daarom reeds voor 3 jaren tot de militaire dienst over, zonder dat hij zich aldaar beter gedroeg. Men weet, dat hij op dezen dag in het kruidmagazijn de wacht niet had, doch zijnen makker door een klein geschenk overhaalde,

met hem te ruilen; een ander artillerist, welke kort vóór de uitbarsting door den onderofficier naar de stad gezonden werd, heeft verklaard, dat Schmitt kort te voren nadenkend bij eene kruik water in de wacht gezeten en getracht had, hem een weinig op te houden, zeggende: »Zij zouden spoedig allen te gelijk gaan.» De soldaat verwijderde zich echter en weldra had de slag plaats. Hij werd tegen den grond geworpen, zonder verder beschadigd te worden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 20 Mei.

Eindelijk is lord John Russell tot lid van het Parlement herkozen. Gisteren heeft zijne verkiezing in den burgt Stroud met eenparige stemmen plaats gehad, daar de oppositie geen' kandidaat tegen over hem gesteld had. Eergisteren was wel eene oproeping aan de kiezers ten voordeele van den heer D. Ricardo in het licht verschenen, doch daaraan is geen verder gevolg gegeven.

In het Huis der Gemeenten heeft gisteren avond de heer Wyse een voorstel gedaan, om aan de volksopvoeding en beschaving in Ierland eene meerdere uitbreiding te geven. Zijn plan was, om te Dublin een nationaal bestuur van opvoeding op te rigten, aan het hoofd waarvan de minister secretaris voor Ierland geplaatst moest worden, wien men een' raad zou toevoegen, die den Roomsch-Katholijken en Protestantschen aartsbisschop en een' Presbyteriaanschen geestelijke onder zijne leden zou tellen, benevens een lid uit elke Iersche provincie. Dezen raad zou de zorg over het bouwen van scholen, het aanstellen van meesters en dergelijke zaken opgedragen worden. Hij ontwikkelde zijne inzichten in eene merkwaardige redevoering en drong vooral ten sterkste aan, dat de beschaving en verlichting van het volk op godsdienstige gronden behooren te rusten, daar zonder dit het stichten van nieuwe instellingen, het veranderen van oude wetten en de hervormingen in de regeringswijze luttel konden baten voor het geluk der arme Ieren. Wilde men voor die natie iets verrigten, dan moest men dit met daden, in plaats van met woorden, beproeven, hare opvoeding verbeteren en haar dus in staat stellen de vrijheid te kunnen genieten, die men haar deelachtig wil maken. Het Huis heeft den heer Wyse veroordeeld eene hill tot bereiking van zijn prijszenswaardig doel voor te dragen, hoe zeer door sommige personen dit voorstel als ontijdig beschouwd wordt, zoo lang het groote geschilpunt, om de overschietende fondsen der gevestigde kerk tot bevordering van het algemeen onderwijs te besteden, niet beslist zal wezen.

De heer Buxton heeft nader voorgesteld, den Koning een adres aan te bieden, daarin te klagen, dat de slavenhandel steeds voortgezet wordt en wel bijzonder onder bescherming der Spaansche en Portugesche vlaggen, niettegenstaande beide Gouvernemen ten zich verbonden hebben tot het afschaffen van dien handel, en te vragen, dat de Regering met hare geallieerden in onderhandeling trede, tot het herzien der op dit stuk bestaande traktaaten, ten einde het regt van visitatie der schepen uit te breiden tot de geheele west- en oostkust van Afrika en het eiland Madagaskar, en tot zoodanigen afstand van die kust, als noodig zijn zal, om het nemen van alle slaven te verzekeren; ook de schepen, voor den slavenhandel ingerigt, te kunnen nemen, al hebben zij geene slaven aan boord; de schepen, die als slavenhalers door eene gemengde kommissie veroordeeld zijn, te doen sloopen en den slavenhandel als gelijk staande met zeerooverij te verklaren. Na eenige debatten is het voorstel doorgeslagen.

— Lord Morpeth, een der tegenwoordige ministers, heeft, na zijne onlangs plaats gehad hebbende verkiezing tot lid van het Parlement, dezer dagen zitting in het Huis der Gemeente genomen. Volgens de dagbladen, heeft lord John Russell aan het doen gelukken der verkiezing van lord Morpeth eene som van niet minder dan 500 p. st. te koste gelegd. De jongste zittingen van het Parlement hebben niets van algemeen belang opgeleverd.

— Lord Elliot is te Londen terug gekomen.

— Volgens berigten van de Kaap de Goede Hoop, tot den 21 Maart, waren de Kaffers in het begin dier maand, in nog grooteren getale dan te voren, de Vischrijver overgetrokken en hadden zij een' nieuwen inval in de kolonie gedaan. Er hadden gevechten plaats gehad, waarbij eenige gewapende burgers van Uitenlage en George waren gebleven. De hoofdmagt der Kaffers was echter sedert weder geweken, en men hoopte hun eerlang in hun eigen land vredesvoorwaarden te zullen kunnen voorschrijven.

— In het Huis der Lords is eergisteren, onder anderen, eene petitie van wege 10,500 der voornaamste ingezetenen van Manchester en Salford ingebracht, hunne Lordschappen verzockende, om derzelver goedkeuring aan elken maatregel te weigeren, welke de gevestigde kerk van Engeland en Ierland slechts in eenigerlei opzicht zou kunnen benadeelen. Tevens werd de opmerking gemaakt, dat onder het groot aantal ondertekenaars een Roomsch-Katholijk heer de eerste was, en dat onderscheidene andere aanzienlijke Roomsche gezinden in de nabuurschap van bovengemelde steden ten volle in de uitgedrukte gevoelens dezer petitie instemden.

FRANKRIJK.

PARIJS den 18 Mei.

De President van het Hof der Pairs heeft bevel gegeven, om al de beschuldigden ter zitting van aanstaanden Dingsdag weder te doen verschijnen, ten einde bij de aflegging der getuigen-verklaringen tegenwoordig te zijn. Zij, die zich zullen verzetten, zullen in de gevangenis worden terug gebracht, en zullen de verhandelingen gedurende hunne afwezigheid worden voortgezet. (Messager.)

— De tijdingen van Madrid zijn met een gemakkelijk te verklaren ongeduld te gemoet gezien geworden. Heden worden ons brieven van den 9den medegedeeld, van welker inhoud wij hier een kort begrip laten volgen.

Het bevestigt zich, dat Martinez de la Rosa zich tegen alle toegeving blijft verzetten, en zijn afscheid neemt ten gevolge der volstrekte onmogelijkheid, om zich met zijne ambtgenooten te verstaan.

Men zal de voltrekking inroepen van het viervoudig alliantie-traktaat met al deszelfs gevolgen; dat is te zeggen: het onmiddellijk in Spanje binnenrukken van 10,000 Portugezen, met de hulp eener zeemagt van wege Engeland, om de Spaansche kusten te bewaken, en het van wege Frankrijk aan de Spaansche grenzen zamentrekken van een korps van 30,000 man, gereed om, zoodra noodig, op het Spaansche grondgebied te treden. Al die maatregelen zijn door de ministers in rade en het Gouvernement vastgesteld in eene junta, tot welke de Procures en de invloed-oefenende Procuradores in grooten getale waren opgeroepen. Niet meer dan vijf Procuradores hebben zich er tegen verklaard.

Wat vermelding verdient, is, dat de gezanten van Frankrijk, Engeland en Portugal in de vergadering zijn tegenwoordig geweest en de vastgestelde maatregelen hebben goedgekeurd.

Tot dekking der kosten moet onmiddellijk eene aanzienlijke geldleening worden uitgeschreven. Om aan de buitenlandsche kapitalisten, van wie men nieuwe blijken van vertrouwen verwacht, genoegen te geven, zullen de Cortes coupons op eene voordeeler wijze worden geconsolideerd, en zullen de Uitgestelden van 1831 overeenkomstig hunnen oorsprong worden geconverteerd.

De brieven ontveinen niet, dat de gemoederen opgewonden en in gisting zijn. Cordora heeft, uit naam van Valdez, verklaard, dat of schikking of vreemde interventie onvermijdelijk is. Martinez wil noch het ene noch het andere, maar hij was in den raad de eenige van zijn gevoelens. Zoo staat de zaak. (O. C.)

— In den National leest men:

Bij zijnen jongsten togt naar de Amescosa's heeft zich de generaal Valdez van den wezenlijken staat van zaken kunnen overtuigen. Hij heeft het Spaansche leger gezien, afgemat door de moeilijkheden en gevaren van eenen roemlozen en moorddadigen oorlog, door het overgrooten verlies van officieren, die bij elken veldslag gevallen zijn, door het gebrek van ondervinding der jeugdige soldaten, die meer in de hospitalen, dan op het slagveld sterven; hij heeft gewaanhoopt, om met zoodanige middelen het hoofd te kunnen bieden aan een ander wel georganiseerd en beter geoefend leger, dat buitendien, door de sympathie

des lands ondersteund, van uit zijne bergen dezen nieuwen onafhankelijkheids-oorlog voortzet. *Valdez* heeft den generaal *Cordova* naar Madrid gezonden, om aldaar eene opinie door te zetten, in welke ook deze veldheer deelt, om namelijk de Koningin *Christina* te bewegen, de hulp harer geallieerden in te roepen.

Reeds heeft de buitengewone deputatie van Guipuzcoa, met San Sebastian vereenigd, aan de Koningin een verzoeken gericht, waarin de gewapende tusschenkomst van Frankrijk voorgesteld wordt als het eenige middel tot herstelling der rampen, die op het land drukken; de deputatie van den Senorio van Biscaye, die van Alava en de geconstitueerde lichamen van Navarre hebben reeds gevolgd of zullen nog dit voorbeeld volgen.

Van den 39den. De *Constitutionnel* belijst heden het volgende:

»De heer *Audry de Puyraveau* is gisteren verschenen voor de commissie van de Kamer der Afgevaardigden, belast met het onderzoek der aanvraag om autorisatie tot vervolging, namens de Kamer der Pairs gedaan. De commissie werd door den heer *Sapey* gepresideerd. De heer *Audry de Puyraveau* heeft geantwoord, dat hij aan de Kamer het regt niet toekende, om hem als beschuldigde naar de Kamer der Pairs te verwijzen, en dat hij geene andere inlichtingen te geven had. De commissie is daarna vergaderd gebleven en was te vier uren nog bijeen. Op dat uur heeft de commissie den minister van justitie bij zich laten verzoeken, die daarop nog langen tijd bij haar is geweest.

»Het antwoord van den heer *Audry de Puyraveau* geeft aanleiding tot algemeene bedenkingen, welke het wenschelijk ware geweest niet in de Kamer aan te roeren. Wij zijn niet geroepen, om het gedrag van den achtbaren afgevaardigde af te keuren en zijn verzekerd, dat hij naar de inspraak van zijn geweten heeft gehandeld; maar, bij de bekende gezindheid der vergadering, zou het ons beter voorgekomen zijn, dat door een stellig antwoord, hetzij omtrent de onderteekening, hetzij omtrent de openbaarmaking van den brief, de berekeningen van het ministerie waren afgesneden geworden.

— Eenige onbeduidende onlusten, die eergisteren avond op de boulevards hebben plaats gehad, zijn, als naar gewoonte, door de republikeinsche dagbladen als oproer, politie-oploop, enz. voorgesteld geworden. Daar deze opschudding geene staatkundige aanleiding noch eenig wezenlijk gewicht had, zouden wij daarvan niet reppen, zoo niet de gretigheid der factie, om dezelve op rekening der regering te schuiven, die dezelve heeft bedwongen, ons daartoe noopte. De politie, altijd is het de politie, welke onlusten moet hebben verwekt! En is het niet, zoo wij ons wel herinneren, almede de politie geweest, welke, volgens zeggen dierzelfde nieuwsbladen, de onlusten der maand April heeft verwekt, waarmede men zich op dit oogenblik zoo levendig bezig houdt? Lees al de dagbladen van toenmaals, en gij zult zien, dat alles het werk der politie was. En thans beroemt men zich op diezelfde onlusten, en noemt helden en martelaren degenen, die zich de bewerkers daarvan verklaren te zijn.

(*Moniteur du Commerce.*)

— (*Part. corr.*) Iedereen houdt zich overtuigd, dat de heer *Audry de Puyraveau*, evenmin als de heer *Cormenin*, den door het Hof der Pairs geïncrimineerden brief heeft onderteekend, en evenwel heeft eerstgemelde geweigerd een antwoord te geven aan de commissie, belast met het onderzoek der aanvraag tot magtiging ter rechtsvervolging tegen de twee Gedeputeerden te dezer zake. Deze handelwijze had men niet van hem verwacht, en het ware te wenschen geweest, dat beide de Gedeputeerden zich onderling verstaan hadden, om op gelijke wijze te werk te gaan, aangezien beider toestand volmaakt dezelfde is. Thans verzekert men, dat de heer *Audry de Puyraveau* zijne demissie als lid van de Kamer der Afgevaardigden zal geven, juist op het oogenblik, waarin de Kamer tot de geheime stemopneming zal overgaan. Wat er van zijn moge, zijne weigering, om aan de commissie te antwoorden, heeft gisteren eene groote sensatie verwekt, en men heeft den grootzegelbewaarder en den raadsresident onthouden, om te weten, welke de bedoelingen van het Gouvernement waren. Men had inderdaad eene volstrekte ontkenning der beide Gedeputeerden te gemoet gezien, die de Kamer zou onthieven van de gevraagde magtiging tot rechtsvervolging te verleenen; terwijl, volgens het plan van gedrag, hetwelk de heer *Audry de Puyraveau* heeft aangenomen, de commissie schijnt besloten te hebben, die autorisatie met opzigt alleen tot laatstgemelden te geven.

Wij vernemen, dat verscheidene opper-officieren onzer armee voorstellen hebben ontvangen, om zich tot het leger van *Maria Christina* te voegen, alwaar hun hoogere graden worden aangeboden. Het zijn inderdaad goede officieren, waaraan het leger der Koningin het meest gebrek heeft, en het zou voor hare partij zeer voordeelrijk zijn, een zeker aantal Fransche officieren te bezitten. De oorlog van Navarre heeft echter thans zulk een karakter van barbaarsheid aangenomen, dat zeer weinigen onzer officieren zin hebben, om zich op het toneel van dien oorlog te begeven.

— *Na de Beurs.* Met ongeduld zag men berigt van het Pairshof te gemoet, en wegens de onzekerheid, waarin men was nopens hetgene ter zitting van heden zoude voorvallen, waren de koersen flauw. Later vernam men, dat te 2 uren het Hof nog zijne zitting niet had geopend, hetwelk de algemeene bezorgdheid nog vermeerderd en den handel in nationale fondsen gestremd heeft.

Wat de Spaansche fondsen betreft, deze waren dalende, ten gevolge der aan de Beurs verspreide zeer ongunstige geruchten. Men zeide, tijdingen van Madrid te hebben ontvangen, houdende, dat te Sevilla eene zamenzwering van zeer ernstigen aard was ontdekt geworden, en die hare vertakkingen door geheel het Koninkrijk had verspreid; derwijze dat het Spaansche Gouvernement daardoor ten hoogste was verontrust geworden.

Ook de interventie in Spanje is op het tapijt gekomen. Men zeide, dat daartoe gisteren avond in den raad van ministers het besluit genomen was; de Koning alleen had er zich tegen verklaard. Al de ministers zouden daarop hebben te kennen gegeven, dat zij verpligt zouden zijn hun afscheid te nemen, indien de interventie hun niet werd toegestaan. Daarbij zoude de zaak gebleven zijn en zoude zij heden op nieuw in rade worden behandeld; doch had men intusschen per telegraaf bevel naar Toulon gezonden, om een zeker getal schepen naar de Spaansche kusten te doen vertrekken.

Van den 20sten. De zitting van het Hof der Pairs van Dingsdag, den 19 Mei, was onbelangrijk. De advocaat *Desaubiers*, het woord namens een der beschuldigten gevraagd hebbende, om de kwestie der incompetentie van het Hof te bepleiten, merkte de procureur-generaal aan, dat, daar deze kwestie al de beschuldigten betrof, ook allen daarvan behoorde verwittigd te worden, en uitgenoodigd, om ter audiëntie te verschijnen. Daarop stelde dan ook de President de zitting uit tot den volgenden dag met bijvoeging, dat aan de afwezige beklaagden van het gebeurde zoude worden kennis gegeven.

In de zitting van Woensdag, den 20 Mei, was dan ook de toevloed van aanschouwers veel grooter. Intusschen werden niet meer dan 24 beschuldigten (bij de 23 van den vorigen dag had zich nog slechts de beschuldigde *Nicot* gevoegd) binnengeleid. Na het appel nominaal staat de heer *Martin* du Nord op en zegt:

»In de zitting van gisteren hebt gij bevolen, dat de niet aanwezige beschuldigten in die van heden verschijnen zouden. Het arrest van het Hof is door de deurwaarders ten uitvoer gelegd, welke zich naar de gevangenen der beschuldigten hebben begeven en hen gesommeerd, ter audiëntie te verschijnen. Allen hebben geweigerd, uitgezonderd alleen de beschuldigde *Nicot*. De overigen hebben verklaard, dat zij alleen voor geweld zouden bukken; wij hebben nog niet gemeend, tot strenge maatregelen onze toevlugt te moeten nemen. Wij bejammeren het, dat deze beschuldigten het oor geleend hebben aan verderfelijke inblazingen, dat zij niet gehoorzaamd hebben aan het gisteren uitgeproken arrest, en dat zij van het geduld en de langmoedigheid van het Hof nog trachten misbruik te maken. Wij vragen voorlezing der door de deurwaarders opgemaakte processen-verbaal; ons voorbehoudende, om in het vervolg der debatten zoodanige conclusiën te nemen, als wij zullen noodig oordeelen.

Nadat dien ten gevolge ook werkelijk deze processen-verbaal door den griffier voorgelezen waren, gaf de President het woord aan den advocaat *Desaubiers*. Deze begon met te verklaren, dat hij zich, door het bepleiten der kwestie van incompetentie, geenen gunstigen uitslag voorspiegelde, maar dat hij zich door die gedachte niet had laten afschrikken, omdat hij het als de plicht eens verdedigers beschouwde, geen van de hulpmiddelen zijner zaak te verwaarlozen. Na vervolgens het gezag van het charter, der publicisten en van onderscheidene arresten van het Hof van cassatie ingeroepen te hebben, vervolgt de heer *Desaubiers* aldus: »Ook wanneer de belofte der wet deze aanslagen omschreven hadde, zoude gij niet de registers van dit geding zijn; want deze wet zoude niet den aanslag (*attentat*) omschreven hebben; het strafwetboek heeft daarin voorzien; zij zoude, even als uw ontwerp van reglement van den 8 Maart 1816, bepaald hebben, welke personen voor uw Hof te regt zouden staan. Misschien zal men zeggen, dat het hier een over de gansche oppervlakte van Frankrijk verspreid komplot geldt. Ik voor mij, mijne heeren, moet uit naam der beschuldigten van Lyon verklaren, dat het eene wonderlijke dwaling zoude zijn, in den Lyonschen opstand eene republikeinsche zamenzwering te zien; er schuilde daaronder eene veel belangrijker kwestie, eene kwestie, die vroeg of laat de maatschappij moet in beweging brengen; want, mijne heeren, wanneer de arbeidende man van honger sterft aan de zijde van den

rijke, die zijnen arbeid behoeft; wanneer de ellende naast hem waakt en hem vreeselijke denkbeelden ingeeft, — dan moge hij eene poos kalm en gelaten blijven; maar, volgens de schoone uitdrukking van den heer *Sauzet*, gelatenheid is wachten, en het volk wacht niet altijd; wanneer hetzelve het wachten moede wordt, bersten de dagen van omwenteling uit.

(Bij het vertrek van den post was de zitting nog niet geëindigd.)

— (*Partik. corresp.*) Alle pogingen der Regering, om den wil der April-beschuldigten te dwingen, zijn vruchteloos geweest. Zij hebben niet ter zitting willen verschijnen, en het Hof is er toe gebragt geworden, om te beraadslagen over de middelen, om deszelfs verlegenheid voor het publiek te verbergen; het Hof heeft besloten, dat aan de beschuldigten eene sommatie om te verschijnen zal worden gericht. Van hunnen kant hebben de aangeklaagden verklaard, dat zij niet ter audiëntie zouden verschijnen, anders dan in het geval, dat het uit de sommatie wel deugdelijk bleek, dat hunne tegenwoordigheid het uitwerksel was van hun aangedaan geweld. Het staat te vreezen, dat, wanneer zij eenmaal weder ten overstaan van het Hof zullen zijn terug gebragt, de verbittering, welke de gezegde sommatie zullen hebben moeten verwekken, eene andermale zeer onstuimige zitting zal doen geboren worden.

Men beweert, dat deze onderscheidene incidenten van het proces op nieuw oneenigheid in het kabinet hebben verwekt, en dat reeds twee ministers hun ontslag aan den Koning hebben ingediend, die daarop echter nog geen antwoord zoude gegeven hebben.

— Met elken dag vergroot zich de kommervele toestand, waarin zich Spanje bevindt, en de tijdingen van den 12 Mei, over welke gisteren ter beurze zeer oppervlakkig gesproken werd, doen eenige ernstige onlusten te Madrid duchten. De leden der Cortes willen noch eene vreemde interventie, noch eene schikking met *Don Carlos*. De ministers, van hunnen kant, hebben ingezien, dat het hun voorshands onmogelijk is den krijg in Navarre zonder eene interventie te beëindigen, en tevens, dat er dringende nooddwang bestond, om een beslissend besluit te nemen; doch geen der ministers durft eene zoo hooge verantwoordelijkheid op zich nemen. Reeds is de heer *Martinez de la Rosa*, wien men beschuldigt van met den Pretendent te willen transigeren, op het punt geweest van vermoord te worden. Van allen kant brengt de partij der exaltados de bevolkingen in opstand, en te Sevilla is eene zeer uitgestrekte zamenzwering ontdekt. Wij beseffen wel den weerzin der Castilianen tegen eene vreemde tusschenkomst, doch hunne nationale trotschheid moest zich gronden op andere middelen dan die, welke zij tot verdediging van hun grondgebied bezitten. Overigens zal ook alleen in het uiterste der uitersten het Fransche ministerie tot eene interventie overgaan; want deze zoude niet kunnen plaats grijpen anders, dan met voor Frankrijk eene uitgave van ten minste 100 millioenen francs naar zich te slepen; Spanje zoude vervolgens niet in staat zijn, om ons de kosten van den oorlog te betalen. Buitendien schijnt het Spaansche ministerie, in den benarden toestand, waarin het zich bevindt, niet officieel de interventie van Frankrijk te durven vragen, en zoude het gaarne zien, dat het kabinet der Tuilleries daartoe den eersten steen legde.

Van den 21sten. In zijne zitting van gisteren heeft het Hof der Pairs, met bijna eenparige stemmen, het arrest van competentie uitgesproken.

— De Kamer der Gedeputeerden heeft in hare zitting van gisteren niets der vermelding waardig opgeleverd, dan alleen de verklaring, door den heer *Guizot* uit naam van het Gouvernement gedaan, dat hetzelve voornemens is Algiers bezet te houden. Dit is de eerstemaal, dat deze verklaring officieel wordt gegeven; het heeft intusschen eenige bevreemding gebaard, dat niet de president van den raad of de minister van oorlog deze mededeeling heeft gedaan.

— Onze dagbladen behelzen de volgende berigten van Madrid, dd. 14 Mei: Gisteren hebben sterke patrouilles de straten der hoofdstad doorkruist, behalve dat ook verscheidene reserve-detachementen infanterie op vele punten en bijzonder op het Prado waren geposteed, alwaar men twee bataljons der garde, twee stukken geschut en een sterk detachement kavallerie had geplaatst. Het regiment van Vivalcardo is aangekomen, om zich tot het garnizoen te voegen. Intusschen heerscht te Madrid de grootste kalmte.

Het 2de bataljon der stedelijke militia heeft gisteren eenige kenteekenen van muiterij aan den dag gelegd. De voornaamste officieren hadden hunne demissie gegeven. De corregidor, de heer *Pontejos*, heeft dit bataljon spoedig tot deszelfs plicht weten terug te brengen. Hetzelve heeft gisteren en heden morgen zeer rustig de plaatselijke dienst waargenomen.

De Kamer der Procuradores heeft, in hare zitting van heden, eene bijzondere commissie benoemd tot onderzoek in het door den heer *Caballero* ter zitting van den 11 dezer uitgebragt voorstel, strekkende, om aan het Gouvernement mededeeling te vragen van het tusschen *Valdez* en *Zumala-Carreguy* gesloten traktaat. Het overige der zitting heeft niets belangrijks opgeleverd.

De orde is volkomen hersteld, en het openbaar gezag bemoeit zich ijverig, om de ware oorzaken der onlusten te ontdekken, die in den avond van des elfden dezer de hoofdstad hebben ontrist. Een geregte onderzoek is wegens die gebeurtenissen ingesteld, en reeds heeft de justitie verscheidene personen gedagvaard; de markies *de Lasnavas*, geroepen, om, ten overstaan van den corregidor, als ooggetuige der heroeringen, deswege zijne verklaringen af te leggen, heeft zich gehaast alle inlichtingen te geven, welke hij had kunnen verzamelen. Het Gouvernement vergenoegt zich niet met het rechtsonderzoek alleen, maar heeft ook bevelen van geleiding uitgevaardigd tegen vele lieden van aanzien, en met name tegen den zoon van den heer *Alcala-Galiano*, procurador der oppositie; deze gevangenneming schijnt te zijn voltrokken op grond van beschuldigingen, die niet zullen kunnen bewezen worden; gezegde jongman heeft in de dagbladen eenen brief doen plaatsen, die geene de minste verdenking op hem kan doen rusten.

De lijsten eener nieuwe ministeriële zamenstelling, die in het eerste oogenblik der opschudding in omloop zijn gebragt, waren onjuist: er is geene kwestie meer van het kabinet te veranderen; de heer *Martinez de la Rosa* zal dan alleen vallen, wanneer zijn stelsel in duigen stort; de geestkracht, door zijnen ambtgenoot *de Toreno* voor de Kamer ontwikkeld, heeft nog dit stelsel vaster gevestigd.

De Kamer der Procuradores moet morgen de discussie over de binnenlandsche schuld weder opvatten, en binnen weinige dagen zoude het mogelijk kunnen zijn, dat zij terug kwame op haar votum betreffende het voorstel van den heer *Caballero*; men wil, dat het rapport der commissie voor het voorstel niet zeer gunstig zal zijn, en dat de meerderheid zich in denzelfden zin als de commissie zal verklaren. Algemeen wordt gedacht, dat deze zoo bewegelijke en in hare staatkunde steeds zoo waggelende Kamer hare zittingen omstreeks het einde dezer maand zal zien sluiten.

De heer *de Rayneval* is naar Aranjuez vertrokken, werwaarts de ambassadeur van Engeland hem weldra zal volgen.

Sedert van interventie wordt gesproken, schijnen de beide diplomaten elkander in het oog te houden; de interventie is in aller mond, en zelfs verzekert men, dat *Valdez* schriftelijk aan de Koningin zou bevestigd hebben, wat *Cordova* haar reeds in zijnen naam had overgebragt; met dat al schijnt men in de meeste politieke cirkels te twijfelen, of wel het Fransche Gouvernement 30,000 man troepen in Spanje zal brengen.

— De grens-dagbladen melden, dat *Zumala-Carreguy* den 12 dezer Salinas, Uthari en andere plaatsen, op twee mijlen afstands van Vittoria, met 18 bataljons hield bezet. Eene kolom van 2000 Christinos was den 10den uit Vittoria gemarscheerd, om naar Logrono te trekken, doch werd in den bergpas van Pennacerrada aangegrepen en genoodzaakt naar Vittoria terug te keeren.

De Carlsten hebben twee wapenfabrieken te Biscaye, die dagelijks 24 geweren vervaardigen. Den 9den zijn 800 stuks naar het hoofdkwartier van *Zumala-Carreguy* gezonden, ter wapening van de jonge lieden, die zich iederen dag komen aanbieden, om onder zijne vanden te dienen.

BELGIË.

BRUSSEL den 20 Mei.

De stad Brussel wordt bijna dagelijks in regten aangesproken wegens schadevergoeding voor gepleegde plunderingen; thans komen de onderteekenaars der inschrijvingslijsten voor den aankoop der paarden van den Prins van Oranje op, en vragen aanzienlijke sommen tot schadevergoeding voor hunne in April 1834 geplunderde eigendommen. Het openbaar ministerie heeft voor eenige dagen in zes soortgelijke zaken het woord gevoerd, die een gezamenlijk bedrag van twee millioenen francs uitmaken.

— Het Genootschap van Wetenschappen, Fraaije Letteren en Kunsten, te Antwerpen, zal voor den beroemden *Rubens* een standbeeld op de Place de Meir doen oprigten.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 19 Mei.

Heden heeft Z. M. aan een talrijk aantal personen audiëntie verleend, welke de laatste is geweest vóór Hoogstdezelfs vertrek naar het Loo. Bovendien heeft Z. M. bijzondere audiëntie verleend aan den graaf *von Wylich und Lottum*, nieuw benoemde envoyé extraordinaris en minister-plenipotentiaris van Pruisen

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringestraat. (Met *autorisatie*.)